

Lietuvos teatro legenda – režisierius Gytis Padegimas Kupiškio viešojoje bibliotekoje

Kupiškio viešojoje bibliotekoje sulaukėme reto svečio, teatro režisieriaus Gycio Padegimo. Neįmanoma išvaizduoti šiuolaikinio Lietuvos teatro nepaminint šio režisieriaus kūrybos, per šimtą įvairiuose Lietuvos teatruose sukurta spektaklių paliko ryškų pėdsaką šalies teatro istorijoje.

Šio režisieriaus kūrybinio kėlio apžvalgai ir analizei beveik 12 metų paskyrė teatrolinė Elvyra Markevičiūtė savo knygoje „Įtariamondas Padegimas“. Knyga skirta menininko kūrybinės veiklos 50-mečiui paminėti. Tai bandymas nubraižyti režisieriaus, pedagogo Gycio Padegimo asmenybės ir kūrybos kontūrus, perteikti jo kūrybinį savitumą Lietuvos teatro kontekste. „Padegimo pavardė taikliai nusako jo asmenybę, kuriai būdinga ryški charizma, ugninges temperansas, liepsninga oratorystė. Šios savybės ir daugelyje spaudinių mirganti antraštė „Įtariamondas padegimas“ lémė ir knygos pavadinimą. Kas nėra skaitęs makabriškų pranešimų nelaimių skiltyse: gyvenamajame name kilo gaisras, įtariamondas padegimas, supleškėjo sodo namelis, įtariamondas padegimas. Žodžiu, visur, kur kilo gaisras, būtinai įtariamondas padegimas. Šis posakis seniai virto Gytį Padegimą apibūdinančiu priežodžiu ir anekdotu, kuri tiek jis, tiek aktoriai mielai pasitelkia interpretuodami vis kitas „padegimo“ versijas. Beliko tik pavadinti juo knygą“, – pristatydama leidinį kalbėjo autorė.

Režisierius prisiminė, kad neįprasta pavardė kartais iškrečia pokštus. „Sovietiniai laikai Kau- ne veikė kavinė „Kaukas“. Eidamas

pro ją pamačiau liepsnas, skambiniu gaisrininkams: „Dega „Kauko“ kavinė“. Atsiliepia: „Supratome. O kas skambina?“ – „Padegimas“. Pagrasino pranešti milicijai ir numetė ragelį. Gaisrininkai neatvažiavo, o kavinė sudegė“, – pasakojo svečias.

Knygos autorė tvirtino, kad visko, ką nuveikė Gytis, į knygą sutalpinti neįmanoma. Jis ne tik režisierius, bet ir pedagogas, dramaturgas, Sajūdžio veikėjas, visuomenininkas, vadovavo Kauno ir Šiaulių dramos teatrams. Knygos medžiagą E. Markevičiūtė suskirstė į blokais, ir chronologiskai. Čia režisieriaus šeimos narių, aktorių, studentų priiminimai, taip pat apžvelgti svarbiausi spektakliai – jų net 126.

Per susitikimą režisierius Gytis Padegimas teigė, jog kelias į teatrą buvo pašaukimas, mat niekas iš šeimos narių su šia meno sritimi nebuvo susijęs, visi medikai. Vėliau menininkas kalbėjo apie savo, kaip režisierius, kūrybinį kelią, šmaikštaudamas pasakojo įvai-

rias gyvenimiškas istorijas, daug dėmesio skirdamas spektakliams. G. Padegimas džiaugėsi, kad vienintelis Lietuvoje teatro scenai prikėlė moterų, Jurgos Ivanauskaitės, Vando Juknaitės, Vidmantės Jasukaitytės, kūrybą, o liūdina daibartinė situacija, kai teatruose vis mažiau lietuvių autorių kūrybos.

Susitikimo pabaigoje Gytis pasidžiaugė, kad ir šiandien labai užimtas, važinėja į knygos pristatymus, šis Kupiškyje 16-asis, į sezono spektaklių vertinimus, filmuojasi laidose, dėstytojauja.

Knygos „Įtariamondas Padegimas“ pristatymas – Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“ dalis. Dėkojame mūsų bibliotekos partneriams už galimybę iš arti susipažinti su iškiliausią kultūros ir meno veikėjų kūryba.

Skaistė BAKANIENĖ,
Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja kultūrai

Reginos Vilčinskienės nuotraukos